

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **T. I.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 2, Praha 4, proti žalovanému: **Policie ČR, Městské ředitelství policie Brno**, se sídlem Cejl 6, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2016, č. j. 31 A 27/2016 - 21,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 4. 2016, č. j. 31 A 27/2016 - 21, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 8. 3. 2016, doručenou Krajskému soudu v Brně dne 10. 3. 2016, se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného a navrhl, aby soud rozhodl tak, že zásah žalovaného vůči žalobci spočívající v odnětí mobilního telefonu a jeho následném zadržování je nezákonné. Podáním ze dne 9. 3. 2016 žalobce dále navrhl vydání předběžného opatření, jímž by bylo žalovanému uloženo vrátit žalobci mobilní telefon.

Žalobce v rámci předmětné žaloby uvedl, že byl dne 26. 2. 2016 jako řidič motorového vozidla stavěn hlídkou Policie České republiky (dále též „policie“) s tím, že měl telefonovat za jízdy a že neměl za jízdy zapnutý bezpečnostní pás. Následně mu bylo nabídnuto řešit věc blokovou pokutou ve výši 500 Kč, což žalobce odmítl a požádal o projednání věci ve správním řízení. Poté byl žalobce vyzván k odevzdání mobilního telefonu, který při silniční kontrole užíval. Žalobce má za to, že policisté nebyli dle § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii

ČR“), oprávnění žalobci mobilní telefon odebrat, neboť nebyl věcí důležitou pro řízení o přestupku a jeho hodnota byla v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 6. 4. 2016, č. j. 31 A 27/2016 - 21, předmětnou žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť shledal, že z odůvodnění žaloby vyplývá, že k tvrzenému nezákonnému zásahu žalovaného mělo v dané věci dojít v souvislosti se zásahem policejního orgánu, který vystupoval a jednal v pozici orgánu činného v trestním řízení. Prováděl-li policejní orgán služební zákrok proti žalobci, nevystupoval jako správní orgán a soudu nepřísluší pravomoc k přezkoumání takového úkonu.

Žalobce (stěžovatel) podal proti tomuto usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a navrhl, aby zdejší soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Stěžovatel předně namítal, že policisté nevystupovali v pozici orgánu činného v trestním řízení, neboť žádné trestní řízení nebylo zahájeno, stěžovatel nebyl z trestného činu obviněn a ani z něj nebyl podezřelý. Z úředních záznamů policistů jednoznačně plyne, že stěžovatel byl podezřelý ze spáchání přestupku na úseku dopravy dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“). K tvrzenému zásahu tedy došlo v souvislosti s projednáním přestupků, když policista odebral telefonní přístroj jako údajný důkaz k přestupkovému řízení, tj. za účelem dokazování v řízení o přestupku. Je tedy zřejmé, že žalobou napadený zásah nebyl úkonem v trestním řízení, ale excesivním jednáním v důsledku extenzivního výkladu § 58 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“). Stěžovatel dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, publ. pod č. 2603/2012 Sb. NSS, dle něhož policista při výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu jedná jako správní orgán, a podléhá proto přezkumné pravomoci správních soudů. Stěžovateli tak není zřejmé, na základě jakých skutečností dospěl krajský soud k závěru, že by žalovaný činil úkony v trestním řízení, když žádné trestní řízení zahájeno nebylo, a policisté ani v okamžiku realizace zásahu nepředpokládali (ani nezvažovali) jeho zahájení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se plně ztotožňuje se stěžovatelem. Zasahující hlídka policie po celou dobu projednávání přestupkového jednání nevystupovala z pozice orgánu činného v trestním řízení, jak jej chápe § 12 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), ale prováděla toliko výkon dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích. V tomto konkrétním případě je tak dána pravomoc rozhodnout o podané zásahové žalobě, neboť zasahující hlídka vystupovala v pozici správního orgánu. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou,

pokračování

neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

V posuzovaném případě byl stěžovatelem tvrzený zásah proveden příslušníky Policie ČR, Městského ředitelství policie Brno. Je však třeba posoudit, zda policie v případě stěžovatele jednala jako orgán činný v trestním řízení ve smyslu § 12 odst. 1 trestního řádu či jako správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) a c) a 83 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud z oznámení o přestupku ze dne 26. 2. 2016, č. j. KRPB-50020 2/PŘ-2016-060214, zjistil, že stěžovatel byl podezřelý ze spáchání dvou přestupků v souběhu, a to přestupků dle § 125c odst. 1 písm. k) a písm. f) bodu 1 zákona o silničním provozu. Z oznámení o přestupku dále vyplývá, že hlídka policie stěžovateli na základě § 34 odst. 1 zákona o Policii ČR odňala mobilní telefon s odůvodněním, že se jedná o věc, která usnadní dokazování přestupku ve správním řízení. Dle protokolu Magistrátu města Brna, Odboru dopravněsprávních činností ze dne 1. 3. 2016, č. j. ODSČ-10907/16-PŘ, správní orgán daného dne převzal od příslušníka policie oznámení o přestupku a spolu s ním v zapečetěné obálce i mobilní telefon, jenž byl odňat stěžovateli.

V této souvislosti je vhodné podotknout, že § 125c zákona o silničním provozu, upravující skutkové podstaty přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, je zařazen v Hlavě VI nazvané „*Státní správa*“, přičemž § 124 odst. 1 daného zákona stanoví, že „*[s]tátní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie*“.

Dle § 124 odst. 9 písm. d) téhož zákona policie vykoná dohled nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích tím, že „*projednává v blokovém řízení přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu*“, přičemž dle poznámky pod čarou je tímto zvláštním předpisem zákon o přestupcích, jenž výše uvedenou pravomoc policie paralelně stanoví ve svém § 86 písm. a). Dle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích navíc mj. právě orgány Policie České republiky oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. Dle odst. 2 téhož ustanovení, oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se mj. o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, přičemž o zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení. Konečně dle opakovaně zmiňovaného § 34 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR, je policista oprávněn vyzvat osobu k vydání věci, pokud jde o věc důležitou pro řízení o přestupku.

Legislativní zkratka „*správní orgán*“ je v soudním řádu správním definována v § 4 odst. 1 písm. a). Podle této legislativní zkratky se správním orgánem rozumí a) orgán moci výkonné, b) orgán územního samosprávného celku, c) fyzická nebo právnická osoba nebo jiný orgán, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

Z výše uvedeného je dle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že vzhledem k tomu, že odnětí a zadržení mobilního telefonu stěžovatele došlo dle § 34 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR v souvislosti s šetřením přestupku dle § 125c zákona o silničním provozu, jednali příslušníci policie v rámci výkonu veřejné správy, a tvrzený zásah tak podléhá přezkumu ve správním soudnictví (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 - 63, publ. pod č. 2603/2012 Sb. NSS, či ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004 - 69, publ. pod č. 623/2005 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude Krajský soud v Brně vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Brně v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. srpna 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu